

Raadsinformatiebrief¹

Onderwerp Herinrichting Zaanweg Oost
Portefeuillehouder W. Breunese en G. Slegers
Portefeuille Openbare Ruimte/ Bereikbaarheid, Mobiliteit en Parkeren

Aan de leden van de gemeenteraad Zaanstad,

Inleiding

De Zaanweg-Oost (gedeelte van de Zaanweg tussen de Zaanbrug en de Stationsstraat te Wormerveer) wordt gedurende de afrondende bouw en testfase van de nieuwe Zaanbrug opnieuw ingericht. In deze brief informeren wij u over het voorlopige ontwerp en de samenhang met de afronding van de nieuwe Zaanbrug.

Toelichting

Gedurende de testfase van de nieuwe Zaanbrug wordt de Zaanweg-Oost opnieuw ingericht. In het verleden is er al gewerkt aan een ontwerp voor de herinrichting van de Zaanweg. Het uitgangspunt destijds was een ontwerp als gebiedsontsluitingsweg B met vrijliggende fietspaden en uitgevoerd in asfalt.

In de afgelopen jaren zijn er op verschillende bestuursniveau's (landelijk, provinciaal en gemeentelijk) nieuwe beleidsuitgangspunten op het gebied van: o.a. verkeersveiligheid, duurzaamheid, toegankelijkheid, groen en klimaatadaptie vastgesteld of gewijzigd. Dit voorgaande heeft tot een nieuw ontwerp geleid. Ook zijn er ontwikkelingen nog steeds gaande. Zo zijn de richtlijnen en de wegenverkeerswetgeving op het gebied van het instellen van een gebiedsontsluitingsweg 30 nog niet duidelijk en nog in ontwikkeling.

We maken nu een ontwerp dat past binnen bestaande wettelijke en beleidsmatige kaders en op basis van gegevens voor zover nu bekend anticiperend op de nieuwe verkeersrichtlijnen en kaders (Gebiedsontsluitingsweg-30). Daarnaast worden met dit ontwerp stappen gezet richting de gewenste mobiliteitstransitie waarbij fietsen en wandelen aantrekkelijker worden én meer ruimte komt voor de verblijfsfunctie van de centra.

Het voorlopige ontwerp is besproken met diverse partijen zoals: gemeente Wormerland, Provincie Noordholland, hulpverleningsdiensten, busmaatschappij, Fietzersbond, GroenZaans en ondernemers (Hotspot Wormerveer, en Wormerveer heeft meer). Begin april wordt het voorlopig ontwerp besproken op een informatieavond voor bewoners en belanghebbenden.

De Zaanweg is een belangrijke route voor nood- en hulpdiensten (o.a. aanrijdroute vanuit de brandweer kazerne Wormerland). De politie en hulpdiensten adviseren om de wettelijke snelheid te wijzigen na invoering van de wegcategorie gebiedsontsluitingsweg 30 km/u. De verwachting is dat deze aanpassing van de wegenverkeerswet dit jaar gereed komt. Als dit het geval is dan wordt dit bij de aanleg meegenomen en geldt op de Zaanweg direct een wettelijke regime van 30 km/u. Mocht de landelijke wetgeving nog niet gereed zijn dan geldt tot die tijd een adviessnelheid van 30 km/u. Het nieuwe ontwerp van de Zaanweg-Oost geeft zo veel mogelijk uitvoering (niet alles kan al nu; maar is afhankelijk van ontwikkelingen op het gebied van woningbouw en infrastructuur) aan het Zaans Mobiliteitsplan-Noord:

¹Op deze raadsinformatiebrief volgt geen actie van de Agendacommissie. Wanneer u een onderwerp hieruit wilt bespreken dan kunt u dit doen door een raadsinstrument in te zetten. Bijvoorbeeld een rondvraag (primair gericht aan het college van B&W of een agenda-initiatief (primair gericht aan de collega fracties)). Vermeld altijd in het raadsinstrument: wat u wilt bespreken inclusief een korte concrete toelichting.

- GOW 50/B- functie afwaarderen en anticiperen op toekomstige GOW 30-km inrichting;
- Tot wettelijk kader en CROW richtlijnen voor een gebiedsontsluitingsweg 30 zijn opgesteld geldt nog een formele wettelijke snelheid 50 km/u met adviessnelheid 30 km/u;
- Fietsstroken die veilig aansluiten op kruisingen;
- De intensiteiten zijn hoog voor een 30-km/u gebied. Stationsstraat 8000mvt/etmaal, Zaanbocht en Zaanweg elk 7000mvt/etmaal. Intensiteiten kunnen de komende periode nog iets toenemen (gevolg van 30-km/u maken Dubbelebuurt en Zuideinde in 2024/25) en dan mogelijk afnemen (dit geldt alleen onder voorwaarde aanleg nieuwe brug ter hoogte van de Prinses Irenebrigadeweg/ “de Adelaar”). Zolang deze brug niet wordt aangelegd blijft de Zaanweg een route die intensief door autoverkeer wordt gebruikt.

Voorstel (zie ontwerp-tekening)

- Een 30 km-plateau op de kruising Stationsstraat-Zaanbocht-Zaanweg;
- Geluidsarme klinkerverharding;
- In de Stationsstraat voegen fietsers in op de rijbaan, het vrijliggende fietspad vervalt en fietsers mengen met het autoverkeer voor rechtsaf en hebben een fietsstrook voor linksaf;
- Brede fietsstroken op Zaanweg die beginnen/eindigen bij plateau Stationsstraat;
- Minimaal 0,50 m. ruimte tussen fietsstrook en geparkeerde auto's langs de Zaanweg (wens van de Fietsersbond is 100 cm; hiervoor is geen ruimte);
- Kruising Edisonstraat-Zaanweg-Zaanbrug 50km/u met verkeerslichten met drempels direct na kruising waar 30km zone ingaat.

Vergroening wandelpromenade langs de Zaan

Met de herinrichting van de Zaanweg Oost en het transformeren van het parkeren langs de Zaanoever ontstaat een kans om van het gebied een aantrekkelijk verblijfsgebied te maken. De wandelpromenade zoals die nu aanwezig is bij het winkelgebied langs de Zaanweg West (Zaanbocht) wordt doorgetrokken tot aan de nieuwe Zaanbrug. Ook de groenstructuur krijgt een krachtige impuls. Naast het verleggen van de weg en het maken van een volwaardige wandelboulevard ontstaat er totaal circa 2400m² meer groen aan de Zaanzijde en de winkel/woonzijde. Met een invulling van vaste planten, bollen en heesters ontstaat een kwalitatieve wandelroute langs de Zaan die ook een bijdrage levert aan de biodiversiteit en de vergroening in het overwegende stenige deel van Wormerveer. Hiermee ontstaat een aantrekkelijke wandelpromenade.

De nieuwe aanplant van (27) bomen zorgen daarnaast voor voldoende schaduw tijdens warme dagen langs deze verblijfsplek (30 % kroonbedekking aan de Zaanoever). Daarnaast gaat de verblijfskwaliteit verder toenemen door het toevoegen van vaste plantenborders die zorgen voor een aantrekkelijk geheel en kleur door de seizoenen heen.

In de nadere uitwerking van het ontwerp wordt nog bekeken of deze groenborders een deel van de piekbuien kunnen opvangen (of dit wel of niet kan doet niks af aan de uitstraling of de inrichting ervan) . Door de Zaanweg Oost op een deel van het traject iets verder van de woningen te leggen ontstaat daarnaast meer ruimte voor groen en bomen aan de woningzijde. Met de aanpassingen aan de weg en het verbeteren van de groenstructuur ontstaat een aantrekkelijk verblijfsgebied met veel aandacht en meer ruimte voor de voetganger en de fiets.

Parkeren

Om de gebruiksmogelijkheden van de Zaanoever/boulevard te vergroten, meer groen en bomen toe te voegen, de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren is er minder ruimte voor parkeren aan de Zaanoever. Er verdwijnen langs de oever 40 parkeerplaatsen. Deze parkeerplekken

zijn in het verleden anticiperend op het nieuwe ontwerp toegevoegd aan het nabijgelegen voormalige gasfabriek-terrein aan de Weverstraat. In het nieuwe ontwerp komen 46 parkeerplaatsen en 6 laad en losvakken. Voor bezoekers van het winkelgebied in de Zaanbocht is er door de blauwe zone die in het gebied geldt voldoende parkeergelegenheid. Voor met name forenzen wordt het parkeren langs de Zaanoever beperkt. In de verdere visievorming en ontwikkelingen in het gebied rondom het station Wormerveer, de Zaanbocht en de Marktstraat is parkeren een belangrijk thema. We monitoren de parkeersituatie en zorgen dat deze passend zijn bij de ontwikkelingen.

Voordelen

- Meer ruimte groen/verblijfsgebied langs Zaan en sluit beter aan bij Zaanbocht in overeenstemming met het Zaans Mobiliteitsplan;
- Weginrichting sorteert voor op toekomstige wegcategorie GOW-30;
- Het ontwerp sluit aan op het profiel langs de Zaan in Wormerveer;
- Doorgaand verkeer Wormer wordt ontmoedigd door de inrichting en verleid om de hoofdinfrastructuur (Prins Clausbrug) meer te benutten;
- De inrichting leidt naar verwachting tot een lagere snelheid en verhoogt hiermee de leefbaarheid en verkeersveiligheid.

Nadeel

- Vanwege de ontsluitende functie, bus-route en route voor hulpverleningsdiensten zijn de mogelijkheden voor snelheidsremmers beperkt dit houdt in dat de gemiddelde snelheid en de V85 (de snelheid die 85% van de weggebruikers niet overschrijdt) hoger zal zijn dan de gewenste 30 km/u;
- De (geluidsarme) klinkerverharding is onderhoudsgevoeliger. Om geluid en trillingen van het verkeer te beperken is intensief onderhoud aan de weg noodzakelijk. Het is noodzakelijk om hier in de exploitatiebudgetten rekening mee te houden.

Vanwege de functie van de Zaanweg als route voor hulp- en nooddiensten en lijnbus zijn de mogelijkheden voor snelheidsremmende maatregelen beperkt. Bij het invoeren van de GOW-30 is dat gegeven van belang. In de praktijk zal met name in de avonduren de werkelijk gereden snelheid hoger dan 30 km/u zal zijn.

Conclusie

Het opnieuw inrichten van de Zaanweg-Oost is een lastige ontwerp-opgave. Met het gekozen ontwerp wordt uitvoering gegeven aan het Zaans Mobiliteitsplan, Perspectief MAAK-Noord en het Mobiliteitsplan-Noord met als doel de veiligheid, leefbaarheid en de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren. Met bijgaand ontwerp worden de eerste stappen gezet richting de gewenste mobiliteitstransitie waarbij fietsen en wandelen aantrekkelijker worden én meer ruimte komt voor de verblijfsfunctie van de centra.

Financiële en Juridische consequenties

De herinrichting van de Zaanweg betreft een vervangingsinvestering en is als zodanig opgenomen in het MIP Openbare Ruimte. Het ontwerp past binnen de bestaande ruimtelijke kaders. Voor de verkeersaanpassingen zijn verkeersbesluiten noodzakelijk met de mogelijkheid van bezwaar en beroep.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar

Aanpak/uitvoering

Tijdens verschillende bijeenkomsten met stakeholders en bijeenkomsten over de Zaanbrug, MAAK-Noord zijn wensen geïnventariseerd en in het ontwerp verwerkt. Er volgt in april 2023 een informatieavond waar het ontwerp en de (voorlopige) planning wordt gepresenteerd. De bedoeling is om nog dit najaar te staren met de uitvoering. Deze planning is van meerdere

factoren afhankelijk. De verwachting is dat rond de zomer een meer gedetailleerde planning afgegeven kan worden. Alle projectinformatie terug te vinden op de project-website buitengewoon.zaanstad.nl.

Betreft

Actieve informatievoorziening

Bijgaande stukken

Bijlage 1 Ontwerp Zaanweg-Oost 7388882

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Zaanstad,

drs. J. Hamming, burgemeester

drs. G. Blom, gemeentesecretaris